

Metsa uuendamisega seotud UUED probleemid, esitamiseks MAKi majanduse alamtöörühma

Kultiveerimismaterjali töörühma probleem nr 1

1.	Probleemi sõnastus	Kvalifitseeritud kategooriate metsaseemne puudus																																																
2.	Probleemi kirjeldus	Puudu on kuuse, kase ja sanglepa seemlaseemnest. Osati on probleem tingitud sellest et seemlate pindala on väike.																																																
3.	Miks see on tähtis?	Metsade tootlikkuse ja puidu kvaliteedi parandamiseks.																																																
4.	Kelle jaoks on see probleem?	Metsaomaniku, puidutööstuse, Riigi																																																
5.	Kas tegu on metsandusliku probleemiga? Kus on probleemi juured?	Jah, 80ndate lõpus ja 90ndate alguses jäid seemlad rajamata. Samuti on kuuseseemlates putukakahjustajate ja seenkahjustajate osakaal suur. Probleemi põhjuseks on osaliselt ka kliima soojenemine.																																																
6.	Mis faktid toetavad/ei toeta probleemi olemasolu?	Riiklikku seemnevarus ei ole. <table border="1" data-bbox="550 929 1364 1288"> <thead> <tr> <th>Puuliik</th> <th>Seemla arv (tk)</th> <th>Pindala ha</th> <th>Rajamise aeg</th> <th>Kandvuse algus</th> <th>Märkused</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kask</td> <td>3</td> <td>4,35</td> <td>2005-17</td> <td>2020-2032</td> <td>noor</td> </tr> <tr> <td>Kuusk</td> <td>2</td> <td>32,1</td> <td>1965-1982</td> <td></td> <td>tootev</td> </tr> <tr> <td>Kuusk</td> <td>7</td> <td>101,45</td> <td>2005-2018</td> <td>2025-2038</td> <td>noor</td> </tr> <tr> <td>Mänd</td> <td>8</td> <td>118,73</td> <td>2001-2018</td> <td>2021-2033</td> <td>noor</td> </tr> <tr> <td>Mänd</td> <td>8</td> <td>86,28</td> <td>1966-2000</td> <td></td> <td>tootev</td> </tr> <tr> <td>Lehis</td> <td>1</td> <td>1,34</td> <td>1965-1972</td> <td></td> <td>tootev</td> </tr> <tr> <td>Sanglepp</td> <td>3</td> <td>2,15</td> <td>2007-2017</td> <td>2020-2026</td> <td>noor</td> </tr> </tbody> </table>	Puuliik	Seemla arv (tk)	Pindala ha	Rajamise aeg	Kandvuse algus	Märkused	Kask	3	4,35	2005-17	2020-2032	noor	Kuusk	2	32,1	1965-1982		tootev	Kuusk	7	101,45	2005-2018	2025-2038	noor	Mänd	8	118,73	2001-2018	2021-2033	noor	Mänd	8	86,28	1966-2000		tootev	Lehis	1	1,34	1965-1972		tootev	Sanglepp	3	2,15	2007-2017	2020-2026	noor
Puuliik	Seemla arv (tk)	Pindala ha	Rajamise aeg	Kandvuse algus	Märkused																																													
Kask	3	4,35	2005-17	2020-2032	noor																																													
Kuusk	2	32,1	1965-1982		tootev																																													
Kuusk	7	101,45	2005-2018	2025-2038	noor																																													
Mänd	8	118,73	2001-2018	2021-2033	noor																																													
Mänd	8	86,28	1966-2000		tootev																																													
Lehis	1	1,34	1965-1972		tootev																																													
Sanglepp	3	2,15	2007-2017	2020-2026	noor																																													
7.	Kas probleem on lahendatav	Jah, pikaajaliselt																																																
8.	Mis juhtub kui probleemiga ei tegeleta?	Metsade tootlikkus ei tõuse või langeb																																																
9.	Ümbersõnastamine																																																	
10.	Otsus																																																	

Kultiveerimismaterjali töörühma probleem nr 2

1.	Probleemi sõnastus	Puudub võimalus kasutada erinevate päritoludega (erinevate riikide) algmaterjali (metsaistutusmaterjali)
2.	Probleemi kirjeldus	Kliima muutuste tõttu muutuvad puude kasvu tingimused. Väga piiratud algupärade tõttu suurenevad abiootilised ja biootilised riskid.
3.	Miks see on tähtis?	Oluline on, et võimalikult suur osa metsast säilitaks oma tootlikkuse ja puidu kvaliteedi
4.	Kelle jaoks on see probleem?	Metsaomanike, puidutööstus, rahvamajandus

5.	Kas tegu on metsandusliku probleemiga? Kus on probleemi juured?	Jah
6.	Mis faktid toetavad/ei toeta probleemi olemasolu?	<p>Keskkonnaministri määrusega nr 20 „Metsa uuendamisel kasutada lubatud kultiveerimismaterjali algmaterjali päritolu, kultiveerimismaterjali tarnimise ja turustamise nõuded¹“ on kehtestatud reeglid kultiveerimismaterjali kasutamise kohta Eestis.</p> <p>Määruse § 3 lg 2 kohaselt võib Eestis metsa uuendamisel kasutada hariliku kuuse ja hariliku männi kultiveerimismaterjali, mille algmaterjal pärineb Leedu või Läti Vabariigist.</p> <p>Lõike 4 kohaselt on metsa uuendamisel lubatud kasutada hariliku männi kultiveerimismaterjali, mille algmaterjal pärineb Valgevene Vabariigist, ja hariliku kuuse kultiveerimismaterjali, mille algmaterjal pärineb Valgevene Vabariigist või Venemaa Föderatsiooni Pihkva ja Novgorodi oblastist, eeldusel, et vastavast piirkonnast pärineva algmaterjali kohta on Euroopa Liidu nõukogu direktiivi 1999/105/EÜ metsapaljundusmaterjali turustamise kohta tehtud Euroopa Komisjoni otsus kultiveerimismaterjalile antavate tagatiste kohta.</p> <p>Seega annab määrus ammendava loetelu, millisest riigist pärit ja mis liiki kultiveerimismaterjali võib uuendamisel kasutada.</p>
7.	Kas probleem on lahendatav	Jah
8.	Mis juhtub kui probleemiga ei tegeleta?	Võime kaotada metsade tootlikkuse ja puidu kvaliteedi
9.	Ümbersõnastamine	
10.	Otsus	

Kultiveerimismaterjali töörühma probleem nr 3

1.	Probleemi sõnastus	Kliima muutuste valguses puuduvad piisavad uuringud lähiriikidest pärit algmaterjali (metsaistutusmaterjali) sobivuse üle Eesti metsades
2.	Probleemi kirjeldus	Puuduvad uuringud, kuidas kliima muutudes lähiriikidest pärit algmaterjali sobib Eesti metsadesse.
3.	Miks see on tähtis?	Kliima muutudes on tarvis teada, milline algmaterjal on elujõuline
4.	Kelle jaoks on see probleem?	Metsaomanik
5.	Kas tegu on metsandusliku probleemiga? Kus on probleemi juured?	Jah
6.	Mis faktid toetavad/ei toeta	Puuduvad uuringud

	probleemi olemasolu?	
7.	Kas probleem on lahendatav	Jah, pikaajaliselt
8.	Mis juhtub kui probleemiga ei tegeleta?	Puuduvad teadmised, et teha otsuseid millist algmaterjali kasutada.
9.	Ümbersõnastamine	
10.	Otsus	

Kultiveerimismaterjali tööühma probleem nr 4

1.	Probleemi sõnastus	Metsa uuenduse hävimine ulukite rohkuse tõttu																								
2.	Probleemi kirjeldus	Uluki kahjustuste tõttu hävivad rajatud kultuurid ning seetõttu metsaomanik ei soovi uuenda piisavalt okaspuudega. Sellest tulenevalt uuendatakse või uueneb mets kasvukohale tihti majanduslikult sobimatu puuliigiga.																								
3.	Miks see on tähtis?	Väheneb metsa tootlikus																								
4.	Kelle jaoks on see probleem?	Metsaomanik, puidutööstus, rahvamajandus																								
5.	Kas tegu on metsandusliku probleemiga? Kus on probleemi juured?	Jah, Probleemiks on ulukite arvukus																								
6.	Mis faktid toetavad/ei toeta probleemi olemasolu?	<p>Keskkonnaameti 2017. a. metsakaitse ekspertiiside alusel määratud kahjustajate kokkuvõte (ha) I-IV kvartal</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Maa-kond</th> <th>MKE pindala (ha)</th> <th>Ulukid</th> <th>Torm</th> <th>Juuremädanik</th> <th>Üleujutus</th> <th>Putukkahjurid</th> <th>Seenhaigused</th> <th>Muud</th> <th>Tuli</th> <th>KOKKU (ha)</th> <th>Värske ulukikahjus-tus</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kokku ha</td> <td>3086</td> <td>1578</td> <td>723</td> <td>256</td> <td>180</td> <td>236</td> <td>196</td> <td>52</td> <td>17</td> <td>3238</td> <td>613</td> </tr> </tbody> </table>	Maa-kond	MKE pindala (ha)	Ulukid	Torm	Juuremädanik	Üleujutus	Putukkahjurid	Seenhaigused	Muud	Tuli	KOKKU (ha)	Värske ulukikahjus-tus	Kokku ha	3086	1578	723	256	180	236	196	52	17	3238	613
Maa-kond	MKE pindala (ha)	Ulukid	Torm	Juuremädanik	Üleujutus	Putukkahjurid	Seenhaigused	Muud	Tuli	KOKKU (ha)	Värske ulukikahjus-tus															
Kokku ha	3086	1578	723	256	180	236	196	52	17	3238	613															
7.	Kas probleem on lahendatav	Jah																								
8.	Mis juhtub kui probleemiga ei tegeleta?	Mets ei uuene majanduslikult vääruslike puuliikidega, metsaomanike valmisolek uuendada on pärsitud																								

9.	Ümbersõnastamine	
10.	Otsus	

Kultiveerimismaterjali tööühma probleem nr 5

1.	Probleemi sõnastus	Puuduvad piisavad finantsmehhanismid taimede tootmise toetamiseks
2.	Probleemi kirjeldus	Erasektori investeeringute maht taimede tootmiseks on olematu. Tootmise protsess on pikk ning riskantne, mistõttu laenu saamine on raskendatud. Samuti ei ole praktiliselt võimalik saada toetust suuremamahulise investeeringu teostamiseks.
3.	Miks see on tähtis?	Et oleks tagatud kodumaise kultiveerimismaterjali tootmine
4.	Kelle jaoks on see probleem?	Metsataimede tootjad ja kaudselt metsaomanikud
5.	Kas tegu on metsandusliku probleemiga? Kus on probleemi juured?	Jah, metsataimede tootmine on pikaajaline protsess ja seotud koheste suurte investeeringutega.
6.	Mis faktid toetavad/ei toeta probleemi olemasolu?	Nõudlus metsaistutusmaterjali järele on suur. 2016 aastal turustati meil metsa istutamiseks 28,8 mln taimet. Kui lahutada sellest riigimetsa istutatud taimed, jääb erametsadesse istutamiseks 8,6 mln taimet, millest kuuski 6,8 mln taimet, mände 1,1mln taimet ning kaske ja sangleppa 0,7 mln taimet. Arvestades, et ühele hektarile raiesmikule istutatakse 3000 männitaimet, 1500 kuuse-, kase või sanglepataimet, saab leida aasta uute istutusala pinda 5377 ha. Võttes aluseks Keskkonnaagentuuri 2015 uuendusraie hinnangu, sai olemasolevate taimedega metsastada 28% aladest. 2016. aastal toodi metsakultiveerimiseks naaberriikidest 2,3 mln taimet, millest paljasjuured kuusetaimed moodustasid 87%.
7.	Kas probleem on lahendatav	jah
8.	Mis juhtub kui probleemiga ei tegeleta?	Taimetootmise maht Eestis väheneb ning tuleb tuua rohkem naaberriikidest, või lastakse kasvatada kodumaisest seemnest naaberriikide taimlates. Raha liigub Eestist välja.
9.	Ümbersõnastamine	
10.	Otsus	